

FICHE - 7 MANIEREN OM DE WATERVRAAG IN JE TUIN TE BEPERKEN

De laatste jaren hebben we steeds vaker te kampen met hittegolven en extreme perioden van droogte. En ondanks de nattere winters krijgen we onze grondwaterlagen nog nauwelijks aangevuld. Als jij er dus in slaagt om de watervraag van jouw tuin te beperken, lever je een belangrijke inspanning voor de droogteproblematiek in Vlaanderen.

Veel tuinen zien af tijdens droge en warme periodes. Groen gras oogt geel en dor, vaste planten hangen slap en bomen laten vroegtijdig hun bladeren en soms zelfs takken vallen. Maar hoe ga je nu zo goed mogelijk om met droogte in je tuin?

Alvast niet door je tuin te besproeien met leidingwater! Het gebruik van leidingwater wordt trouwens steeds vaker verboden tijdens hittegevolgen. Gelukkig zijn er genoeg andere en betere oplossingen om je tuin vochtig te houden.

1. Hemelwater opvangen in de tuin

Geef hemelwater in de eerste plaats de kans om in je tuin in de bodem te dringen, zodat de grondwatertafel aangevuld wordt en jouw tuin beter bestand is tegen droogte (zie **fiche 'Afkoppelen hemelwater'**).

Zo kan je bijvoorbeeld een wadi of infiltratiekom aanleggen in je tuin, waarin het hemelwater langzaam in de bodem infiltreert (zie **fiche 'Wadi en infiltratiekom'**). De zone rond de wadi of infiltratiekom is altijd wat vochtiger, waardoor de planten in de buurt minder snel uitdrogen.

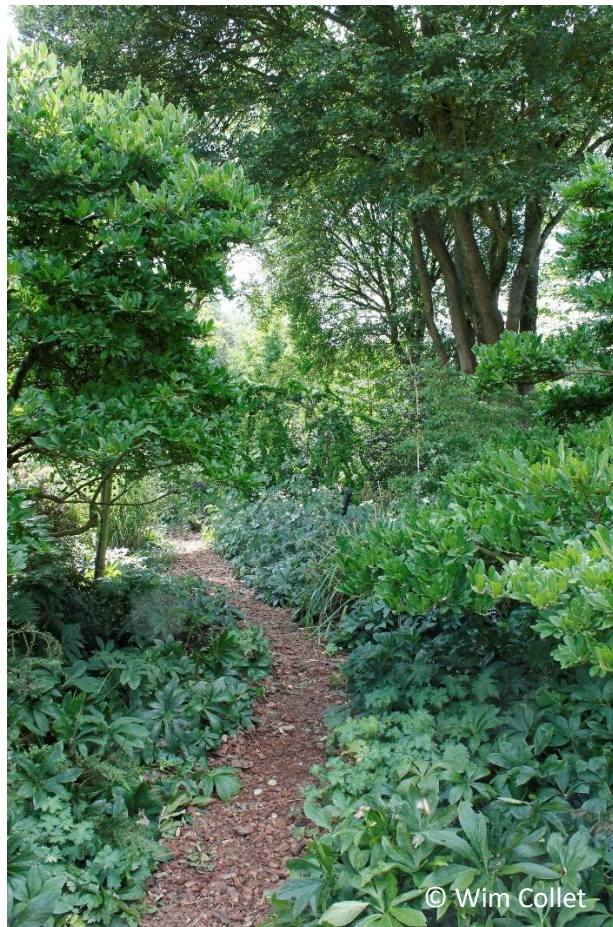

2. Juiste planten kiezen

Kies voor planten die beter tegen droogte kunnen. Zet vochtminnende planten niet in de zon. Planten met grote bladeren verdampen meer water waardoor ze sneller uitdrogen. Geef deze planten een plek in de schaduw.

Zorg er ook voor dat er geen blote grond zichtbaar is, want zo droogt de bodem sneller uit.

Tip: plant bodembedekkers in je tuin. Deze bedekken na verloop van tijd de hele border en voorkomen zo dat de bodem uitdroogt. En op de koop toe heb je ook minder last van ongewenste kruiden!

3. Bomen planten

Bomen voorzien je tuin van schaduw waardoor de bodem minder snel uitdroogt en de omgeving koeler blijft. Het temperatuurverschil loopt snel op tot 10 graden. Plant bij voorkeur bomen met een diepe penwortel, zoals eik en esdoorn. Deze halen water uit de diepere lagen waardoor er nog voldoende vocht is voor je gazon.

4. Slim maaien

Maai je gazon niet te kort. Een ideale hoogte is 5 à 7 centimeter. Maai je je gazon te kort, dan gaat het minder diep wortelen, waardoor het tijdens een droogteperiode snel uitdroogt.

Als je weet dat er een hittegolf aankomt, maai je gazon dan helemaal niet. Laat het gerust 15 centimeter hoog staan. Als je het pas na de hittegolf maait, zal het sneller herstellen.

Sproei je gazon nooit met water tijdens een droogteperiode. Sproeien is niet milieuvriendelijk, maar ook niet nodig. Het maakt je gazon lui. De wortels van de grassen gaan niet meer zelf op zoek naar water dieper in de grond, maar wachten op jouw hulp.

Beter nog is om je gazon om te vormen naar een extensief gazon of een bloemrijk grasland. Dit staat hoger, waardoor de bodem minder snel uitdroogt. Hier en daar kan je een pad uitmaaien in je bloemrijk grasland.

5. Mulchen

Om te vermijden dat de bodem van je tuin snel uitdroogt, kan je ook mulchen. Mulch is organisch materiaal, zoals compost, bladeren, gazonmaaisel, hennep, stro, houtsnippers, gehakseld tuinafval, ... Breng een laag van 5 à 7 centimeter mulch aan tussen de vaste planten in je plantenborders en onder je struiken en hagen. Zo blijft de bodem van je tuin ook op zonnige dagen vochtig!

6. Spitten vermijden

Een bodem spitten is altijd nadelig. Je verstoort het bodemleven, haalt voortdurend onkruidzaden naar boven én je bodem droogt sneller uit. Als je de bodem wil losmaken, gebruik je beter een woelvork.

7. Slim water geven

In bepaalde situaties (bijvoorbeeld bij nieuwe aanplant) moet je wel extra water geven. Maar ook dan maak je het verschil door het verstandig aan te pakken. Hieronder geven we onze slimme watertips voor de verschillende groenvormen in jouw tuin.

De volgende basisregel is voor alle planten hetzelfde: als je dan toch water geeft, gebruik dan hemelwater! Dit bevat geen chloor en kalk waardoor het zelfs beter is voor je planten. Je kan een hemelwaterput installeren of een hemelwaterton aansluiten op de daken van bijgebouwen.

- **Vaste planten en bodembedekkers**

Planten die meer water nodig hebben, plaats je best dicht bij de woning, of waar een waterbron aanwezig is. Als je nieuwe planten hebt geplaatst, is het noodzakelijk om deze meteen na aanplant en de eerstkomende periode water te geven. De duur van deze periode hangt af van het planttype. Een boom heeft bijvoorbeeld veel langer na aanplant water nodig dan een vaste plant.

Nadien geef je je planten alleen water als ze 's morgens vroeg slap hangen.

Als water geven toch nodig is, geef je de vaste planten en bodembedekkers beter af en toe veel water, ongeveer 20 liter per vierkante meter. Geef niet te vaak water, want dat maakt je planten lui. De wortels van je planten gaan dan niet meer zelf op zoek naar water dieper in de grond. Geef liever minder vaak veel water, dan vaak een beetje.

Geef je planten alleen 's avonds water aan de wortel, zodat het water niet snel verdampt. Water geven in de zon is trouwens nefast voor je planten. De druppels op de bladeren werken als een vergrootglas waardoor je de bladeren kan verbranden.

- **Bomen**

Geef een boom bij aanplant voldoende water, maar ook tijdens een langdurige droge periode. Geef dan één keer per week 200 liter water (= 20 emmers). Het heeft geen zin iedere dag 20 liter te geven. Bij deze kleine hoeveelheden verdampt het water voordat het de wortels bereikt. De bodem heeft tijd nodig om het water op te nemen.

Maak een gietrand rond een pas aangeplante boom, zodat het water niet wegvloeit, maar infiltreert in de zone waar de wortels zich bevinden.

- **Terras- en balkonplanten**

Planten in potten en bakken hebben veel water nodig. Ze drogen snel uit en hebben bij warm en droog weer 's avonds voldoende water nodig.

Best kies je hier dan ook voor zuiderse plantensoorten die beter tegen droogte kunnen. Beperk ook het aantal potplanten en kies zo veel mogelijk voor planten in volle grond.

Kies je toch voor planten in potten, bijvoorbeeld op een balkon, zorg er dan steeds voor dat je potten gebruikt met onderaan een gat. De pot zet je op een plantschaal. Breng eerst een laag hydrokorrels aan onderaan in de pot. Je begiet de planten tot het schaalpje onder de pot vol staat. Giet het water in een paar keren, zodat de aarde het kan opzuigen.

Gebruik nooit potten die dicht zijn onderaan. Zo heb je geen zicht op de hoeveelheid water die je geeft. Vaak wordt er te veel water gegeven en verdrinken de planten. Als je ervoor zorgt dat het overtollige water weg kan, voorkom je schimmelziektes.

- **Droogte in de winter**

Wintergroene planten kunnen ook in de winter (op vriesdagen met veel zon en noordoostenwind) uitdrogen. Geef deze planten ook in de winter tijdens een droge vorstvrije periode af en toe water en dek ze op zonnige vriesdagen af.

- **Dieren**

Zorg dat er in je tuin altijd water aanwezig is voor dieren. Als je geen vijver hebt, kan je hier en daar een schaal met water neerzetten voor vogels, bijen en andere tuinbezoekers.

